

Az élenjáró szovjet filmművészet leghatásosabb alkotása a „Berlin eleste”. Betetőzése a szocialista, realista filmeknek. Két és félórán át tartó színes képforgatagból emberi és történeti hűséggel elevenednek meg a berlini csatának s eözményeinek napjai.

A „Berlin eleste” széles, átfogó képet ad az eseményekről. Hőse Alexej Ivanov acélöntő é munkás, egy, a szovjet nép nagyszerű fiainak milliói közül. Az ő sorsát kísérik végig a filmen, de az ő sorsában az egész szovjet nép sorsát látjuk, akarateréje, hőssége, Sztálinba és az igazságos háború győzelmébe vetett hite megegyezik a szocialista társadalom gyermekeinek emelkedett gondolkodásmódjával.

A munka örömet, csodálatos szépségét látjuk a pergő képek nyomán. Béke. Ez lebeg a szovjet gyárak izzó kohói, a virágzó kolhózik végeláthatatlan sorai fölött. Az orvul támadó repülőek első bombája ezt a békítő, alkotó békét akarja megsemmisíteni.

A háború véres perceit ábrázoló képeket azonban egyre inkább átszővi valami csodálatos melegség és vidámság. A sztálini stratégia győzött, a Volga-menti erőd, Sztálingrád kőmos falai nemcsak a náci hadsereg, hanem a világ imperializmus aljas terveinek is temetőjévé váltak. Felejthetetlen képek! A szovjet emberek, szovjetharcosok felszabadították már hazájuk földjét. De nem állnak meg.

Alexej Ivanov már Németország földjén tapos. S mialatt bajtársaival a biztos győzelem felé menetel, Sztálin megteszi az intézkedéseket a háború befejezésére. Személyesen adja ki az utasításokat Zsukov, Konyev és Rokoszovszkij marsalloknak, biztosítja a technikai eszközöket a hadműveletekhez „Csak kívánjanak minél több ágyut, tankot — mondja — úgylis hamarosan ekét kovácslunk belőlük.”

Milyen világosan beszél a film. Milyen világosan tükrözi vissza azt a vitathatatlan ténytet, hogy a Szovjetunió sztálini stratégiájának célja a legvéresebb napokban is a béke, a dolgozó emberek százmillióinak békéje volt.

Amilyen egyszerűek és kedvesek nekünk a szovjet bajtársak, olyan gyűlöletesek a náciak. Mivel éri ezt el a film? Avval, hogy lefejtji róluk az emberiségnek álarcát és megmutatja a mögötte acsarkodó bestiákat. Ezek a bestiák, amíg védetlen prédákra letek Európában, egymást tömjéneztek és Führerüket éltették. Most, hogy igaz ellenfélre találak, nincs erejük elviselni a balsorsot. Egy más ellen acsarkodnak. Nemcsak a közkatonák tagadják meg egyre többen a harcot, hanem a fővezérek is megalkuvó gyáva szavakkal térnek ki a felelősség alól. Hitler sötét árnyéka ránehezedik a birodalmi kancelláriára és azon keresztül a pusztuló német népre. Most már Brauschits, Rundstaedt tábornokok is Nagy Frigyes híres szavait idézik: „Oroszország ellen vonulni katasztrófa.” Bismarckra, Moltkerekre hivatkoznak. Nem vállalják a hadjárat vezetését. Az őrgönggő Führer maga veszi át a vezetését. Az amerikaiakban reménykedik.

De hiába.

A Reichstag történelmi lépcsőit vörös zászlót lengető szovjet katonák özönlik el, a birodalmi gyűlés tetején megjelenik a drága szovjet vértől áztatott vörös hadi lobogó és az ember ötagú csillaga. S Sztálin is megjött, itt van közöttük. De addig is közöttük volt, a katonák tudták, hogy mindig velük van és ő győzelmeik zászlóhordozója.

Igy végződik a film, amely felejthetetlen élménnyel tesz gazdaggá bennünket.

A film Magyarországon is bemutatásra fog kerülni.

